

§ 179

Dnr KS 2018/000718-2

Remiss - remittering av energimarknadsinspektionens rapport Samhällsekonomiska analyser vid investering i stamnät för el - Yttrande

Kommunstyrelsens beslut

Yttrandet från kommunstyrelsens kansli antas som Oskarshamns kommuns svar på Energimarknadsinspektionens rapport "Samhällsekonomiska analyser vid investeringar i stamnät för el, Ei R2018:06.

Ärendet

Regeringskansliet, Miljö- och energidepartementet, har remitterat Energimarknadsinspektionens rapport "Samhällsekonomiska analyser vid investeringar i stamnätet för el, Ei R2018:06, till Oskarshamns kommun för yttrande.

Bakgrund

Regeringen gav i juni 2017 Energimarknadsinspektionen (Ei) i uppdrag att fastställa riktlinjer för samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningar vid byggandet av överföringskapacitet för el. Det övergripande syftet med uppdraget är att förbättra beslutsunderlaget vid stamnätsinvesteringar så att de projekt som genomförs är lönsamma för samhället.

Yttrande

Oskarshamns kommun har, tillsammans med ytterligare ett antal kommuner i Småland och Blekinge, arbetat för att markförläggning i högre grad ska användas vid de pågående förstärkningarna av Svenska kraftnäts stamnät genom Småland. De lösningar som föreslås av Svenska kraftnät är luftburen överföringsteknik. En lösning som kommuner, markägare, LRF och andra intressenter har motsatts sig. Orsaken är i huvudsak de stora markintrång som ledningarna innebär för berörda markägare. Motargumentet från Svenska Kraftnät vid val av luftburen överföringsteknik är att kostnaderna för luftledning är betydligt lägre och att driftsäkerheten är högre. Oskarshamns kommun kan konstatera att den föreliggande utredningen om samhällsekonomiska analyser vid investeringar i stamnätet för el innebär att annat teknikval än luftburna ledningar inte kan komma i fråga om inte det föreligger osedvanliga förutsättningar som höga markvärden eller tekniska komplikationer t.ex. när en ledning ska korsa annan infrastruktur. I analysmodellen ingår att väga in lokala intrångseffekter, miljöeffekter mm. Oskarshamns kommun anser att det finns en risk att allt för stark betoning av samhällsekonomiska underlag kan undergräva allmänhetens tilltro till myndigheter om den tillämpas alltför ekonomiskt och tekniskt.

Oskarshamns kommun vill understryka och bejaka ett av utredningens huvudsyften, som är att förbättra beslutsprocessen och underlagen för beslutsprocessen vid stamnätsinvesteringar och väga alternativa lösningar. En målsättning som för övrigt sammanfaller med Trafikverkets arbetsmetod Åtgärdsvalsstudier (ÅVS) inför infrastrukturinvesteringar.

§ 150 fortsättning

I analysmodellen finns redovisat modeller för så kallade lokala intrångsmodeller. Dessa utgår från Lantmäteriets värderingshandbok. Oskarshamns kommun efterlyser en utredning om principerna kring hur ersättningar vid markintrång ska ske. Vid vindkraftsprojekt tillämpas andra ersättningssystem, vilket ger en kontinuerlig intäkt till markägaren över tid. Vad det ytterst handlar om är hur naturresurser runt om i landet tas anspråk för nationens bästa och hur intrånget på ett avgörande sätt ska komma landsbygdens välfärd till del. Det är här som oftast dessa investeringar sker. Oskarshamns kommun vill även peka på att den nuvarande och framtida ersättningen, enligt förslaget utgår från en kalkylperiod på 40 år. Stora delar av landets stamnät är äldre än 40 år, vilket bör återspeglas i ersättningssystemet vid lokala intrång.

Oskarshamns kommun har av egen erfarenhet observerat att förändrade förhållanden för markanvändningen runt kraftledningar kan ske över tid. En kraftledning kan vid byggandet ligga i en skog på betryggande avstånd från bebyggelse, vilket utgör förutsättningen vid tecknandet av ledningsrätt. Ett antal år senare har samhällsutvecklingen skapat behov av att ta marken runt kraftledningen i anspråk som verksamhetsområde, och området detaljplanlaggs. I Oskarshamns kommuns fall har ersättningen för markintrånget gått till föregående ägare 35 år tidigare. För att kunna nyttja det detaljplanlagda området på planerat sätt måste markägaren (kommunen) bekosta en ombyggnad av ledningen på den sträcka som passerar det planlagda området. Därmed anpassas ledningen till de regler som i dag gäller enligt Elsäkerhetsverkets föreskriver. Regler som tillkommit långt efter det att ledningsrätten tecknades. Detta innebär att den aktuella sträckan belastas med en kostnad som inte ingår i några samhällsekonomiska analyser. Oskarshamns kommun vill peka på att det, framförallt runt våra tätorter, finns kraftledningar med dolda framtida kostnader, som utlöses först vid planläggning i samband expansion av tätortområden.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kommunstyrelsens kansli, 2018-08-27, föreslås att yttrandet från kommunstyrelsens kansli antas som Oskarshamns kommuns svar på Energimarknadsinspektionens rapport "Samhällsekonomiska analyser vid investeringar i stamnät för el, Ei R2018:06.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår, 2018-09-04, § 150, enligt förslaget från kommunstyrelsens kansli.

Dagens Sammanträde

Ordföranden ställer proposition på förslaget från arbetsutskottet och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsens kansli, 2018-08-29

- Bilaga: Energimarknadsinspektionen rapport "Samhällsekonomiska analyser vid investeringar i stamnät för el, Ei R2018:06

Skickas till

Regeringskansliet